

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ	2014-2015*
Τίτλος Μαθήματος	ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	A05Π06
Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Προπτυχιακό

Πανεπιστήμιο	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Σχολή	Επιστημών Αγωγής
Τμήμα	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης
Τομέας	A': Θεωρίας και Κοινωνιολογίας της Παιδείας
Υπεύθυνος Διδάσκων	A. Χουρδάκης

I.1 Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η ιστορία των γυναικών, ως ιστοριογραφικό πεδίο, αμφισβητώντας ανδροκεντρικές απόψεις για τη ιστορία γενικά, εξετάζει τις σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα ως κοινωνικές σχέσεις, που διαμορφώνουν την ιστορική πραγματικότητα, η οποία μεταβάλλεται και αναδιατυπώνεται. Έτσι, οι αναπαραστάσεις του φύλου διαπερνούν και διαμορφώνουν έννοιες και κατηγορίες που συνδέονται αναγκαστικά με την ιστορία και των δύο φύλων. Στο μάθημα θα παρουσιαστούν η συγκρότηση του πεδίου της ιστορίας του φύλου και οι θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που άλλαξαν την ιστοριογραφική πρακτική τα τελευταία χρόνια στο χώρο της ιστορίας και ειδικότερα της ιστορίας της εκπαίδευσης. Έμφαση θα δοθεί στον διεπιστημονικό χαρακτήρα ορισμένων όρων και εννοιών που απασχολούν την ιστορία του φύλου, καθώς και στα πεδία στα οποία η χρήση της ιστορικής κατηγορίας του φύλου και η σχέση της με άλλες κατηγορίες επέφερε ευρύτερες μετατοπίσεις στην οπτική του εκπαιδευτικού παρελθόντος. Θα εξεταστούν, επίσης, ιστορικά οι αναπαραστάσεις για τα φύλα που διαχέονταν από τις κυρίαρχες ή ανερχόμενες κοινωνικές ομάδες, καθώς και η παρέμβαση και ο έλεγχος των κρατικών και εκκλησιαστικών θεσμών στην οικογένεια και γενικότερα στην κοινωνία και την ιστορία της εκπαίδευσης. Θα παρουσιαστούν μελέτες γύρω από την «έξοδο» των γυναικών προς την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και τις επιπτώσεις της στη συγκρότηση του οικιακού και κοινωνικού χώρου τους. Παράλληλα θα εξεταστούν και κείμενα γραμμένα από «ειδικούς», όπως παιδαγωγούς ή γιατρούς, από την πνευματική «ελίτ», και από εγγράμματες γυναίκες του 19ου αιώνα στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα θα

χρησιμοποιηθούν και σχολικά τεκμήρια μαθητριών και μαθητών. Τέλος, το μάθημα θα ασχοληθεί και με τη χρήση του φύλου στην ιστοριογραφία της παιδικής ηλικίας.

1.2 Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι να μυήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην ιστορία του φύλου και στις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που άλλαξαν την ιστοριογραφική πρακτική τα τελευταία χρόνια στο χώρο της ιστορίας και ειδικότερα της ιστορίας της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι φοιτητές θα ενημερωθούν για τον τρόπο με τον οποίο διαχέονται οι αναπαραστάσεις για τα φύλα από τις κυρίαρχες ή ανερχόμενες κοινωνικές ομάδες και διαμορφώνεται η παρέμβαση και ο έλεγχος των κρατικών και εκκλησιαστικών θεσμών στην οικογένεια και γενικότερα στην κοινωνία και την εκπαίδευση. Επιπλέον στόχος είναι να κατανοήσουν πώς η «έξοδος» των γυναικών προς την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας επηρεάζει τη συγκρότηση του οικιακού και κοινωνικού χώρου τους. Μελετώντας την ελληνική περίπτωση, θα αναζητήσουν τους όρους και τις ιδεολογικές διεργασίες, σύμφωνα με τους οποίους οι σωματικές διαφορές των δύο φύλων στον 19^ο αιώνα και αρχές 20ού θεωρήθηκαν ότι προσδιόρισαν θεμελιακά διαφορετικές ψυχικές, πνευματικές και ηθικές ιδιότητες, προ-καθορίζοντας αφενός τον διαφορετικό «προορισμό» ανδρών και γυναικών στην κοινωνία, και ταυτίζοντας αφετέρου τους πρώτους με τον δημόσιο χώρο και τις δεύτερες με τον ιδιωτικό χώρο και την οικογένεια.

1.3 Είδος Μαθήματος

Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα (ΑΑΜ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) Ανοικτό Ακαδημαϊκό Μάθημα (ΑΑΜ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ) Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας

1.4 Διδασκαλία

Εδομάδες διδασκαλίας ανά εξάμηνο	Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες ECTS	Εργασία (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
13 εβδομάδες	3	4	Ναι/Προαιρετική

II.1 Βασικό εγχειρίδιο

Χουρδάκης Αντ. (2014). *Ανομολόγητα Μυστικά Κοριτσιών από το Παρελθόν*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg Γ. & Κ. Δαρδανός 2014

II.2 Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Εξέταση γραπτή με ανοικτές σημειώσεις/ βιβλία στο τέλος του εξαμήνου